

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in veljá po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXIX.

V Ljubljani 22. grudna 1876.

List 51.

Oj pridi Rešitelj!

Oj pridi, oj pridi Rešitelj iz raja,
Emánvel! — Gospod vsih vojskinih trum!
Ukróti, Mogočni, serditega zmaja,
Derečo pošast — in zatri ji pogum.

Imé, glej, se Tvoje oskrunja in psuje,
Nevesto čuj svojo, — oropana vsa
Se k Tebi ozira in milo zdihuje:
O pridi že skoraj, Rešitelj z nebá!

In varhi Cerkveni z najvišim Glavarjem
Po ječah terpinčeni v stiskah medlé;
Ukaži že, prosimo, groznim viharjem,
Umiri keršanstvu protivno morjé.

Na jugu potoke kervi je prelite,
Jo lil je zatiran slovanski kristjan; —
In še mu zverjádi proté strahovite;
O naj mu zasije rešenja že dan! —

Se čednost zatira in zloba se širi,
Prederzno dviguje se stari drakón;
O pridi Rešitelj, ukaži sekiri
Potreti mu glavo, odreši nas spón!

Vsa Tebi oblast, o Presveti! — je dana,
Ti neomejen si vesoljstva Vladár
Naj bode že sužnjost, vsa zloba končana,
Zasveti naj Tvoje svobode nam žár.

O rôdi se nam, ko kedaj v Betlehemu,
Prerôdi kristjane, prerôdi duhá;
Prižgi luč spoznanja še hud'mu Moslemu —
Naj vse Te spoznava, Te móli Bogá!

Oj pridi, Rešitelj, Učitelj resnice,
Ogřej serca merzle, usmili se rév;
Da rešeni bomo Ti peli slavice,
Da eden pastir bo že skoraj in hlév. —

Radoslav.

Brezmadežna Devica in neogibljava vojska.

„Unità“ ima spomina vreden spisec, ki se ozira na jutrovo vojsko, naj ga torej ob kratkem posnamemo. Minulo je 22 lét, kar so sv. Oče Pij IX 8. grudna 1854 slo-

vesno proglasili neomadežano Spočetje Marije Device za versko resnico. Kakor je takrat na Jutrovem razsajala huda vojska, tako se delajo v ravno tistih deželah velikanske priprave za drugo še bolj strašansko vojsko, ktera je, bi rekel, že zaprežena. Nadvojvoda Nikolaj, višji poveljnik ruske armade, se je že v ta namen napotil v Moskvo, kjer se je dal blagosloviti od ondotnega metropolita, da bi imela vojska srečen izid. Pričenja se drugo 1870. leto. L. 1854 je bila nova verska resnica (dogma) blaga zarija mirú, katoliška vojna v Krimu je bila zmaga. Kako se bo pa izmotala preteča zmešnjava? — Ko je bilo pred 22 leti francosko brodovje iz evropejskih ladijostaj odrinilo, je imelo na svojih praporih morasko zvezdo Marijo, in cesarica Evgenija, soproga Napoleona III, je bila vsem generalom na vrat pripela svetinjo Brezmadežne. Generalu Kanrobertu je rekla cesarica: Nosite z zaupanjem to svetinjo, ker ona bo vas varovala. Pozneje je ravno ta general z Jutrovega pisal cesarici zahvalno pismo za ta neprecenljivi dar. Pobožni občutki so navduševali vojake, ko so vidili Marijne svetinje na persih svojih generalov. Leto po razglašenem brezmadežnem Spočetju se je vojska zmagovalno končala za Francijo. In 8. grudna 1855 so ranjeni vojaki na Krimu po bolnišnicah želeli sijajno spričevalo vdanosti pokazati Mariji Brezmadežni. Toraj so nabirali vse svinčenke, ki so bile iz njihovih ostreljenih životov izpukane, in dali so iz njih vltiti veliko svinčeno serce, na katero je bilo potem zapisano ime slehernega ranjenca. To serce so postavilili v kapelo, ki so jo bili vojaki postavili v sredi bojnega tabora v čast Marijnega čistega Spočetja. Takrat se je vojskovala katoliška Francija pod Marijnim varstvom, in je zmagala. Nastopila je pa brezvérna, Volterova Francija, ki je Brezmadežno in njenega Sina skrunila in pripomogla k oropanju Marijnega papeža, — in bila je hudo tepena in premagana pri Sedan-u.

Pričeli tedaj so se od začetka leta 1856 napadi na papeža, kateri je bil čisto prepušen igri močnejšega. Vsled teh zmág močnejših v Evropi je tudi Rusija zopet poprijela prašanje na Jutrovem. Kaj in kako bo v tej novi vojski na Jutrovem, o kateri meni Bismark, da je neogibljava? Vidili bomo o svojem času sijajno varstvo Neomadežane, pravi „Unità“ dalje. Ona svoje pomoči ne bo naklonila ne tej, ne uni armadi, ampak svojemu papežu, glavarju katoliške Cerkve. Iz prve vojske je bilo izrastlo silo bodočega ternja, ki je grozno terpinčilo serce Pija IX; v drugi vojski ga bo sv. Devica vzela pod svoje peruti, ter ga bo tolažila, otela in poveličala. Tega se smemo gotovo nadjati vsled Marijne dobrotljivosti in mogočnosti, in vsled velikih zasluženj, ki jih ima do nje Papež Neomadežane. Tega si je „Unità“ toliko, kakor svesta.

Francoski general Vergé je bil pri napadu Poggio Verde (Zelenega homca) storil obljubo, da hoče slovesno pripoznati dogmo neomadežanega Spočetja, ako se iz vojske verne zdrav in zmagovalen. Priboril je bil Zelen homec, ter je potem storjeno obljubo zvesto spolnil, in v časnih se Mariji očitno zahvalil za zmago.

Da bo sv. Cerkev zmagala nekaj prej ali pozneje, to je gotovo; kako ravno se bo to izšlo, to je v rokah Gospodovih. Prosimo Boga, da na priprošnje Brezmaže reši ubogo keršanstvo kervavega turškega jarma, zmotence pa zedini s sv. katoliško Cerkvijo.

Kdo bo zmagal?

Pod kermilom nezmotljivega glavarja, kterege dneve Bog tako očitno zdaljšuje, se sv. Cerkev zmirom sijajnejše poveljuje; zmage nad krivoverstvom in nad silovito oblastjo se množé, ker njih puhlost se vedno jasnejše razodeva. Bismark, sedanja glava te zarote, mora spoznati, da se zastoj in brez vapeha vzdiguje zoper čeznatorno, božjo moč. On s preganjanjem sv. Cerkve siloma trese drevo sv. vere, in luča krepeli vanj, s kterimi pa razun nekoliko piškovega sadja ne more nič otresti: nasproti se pa večina katoličanov s škofi vred toliko terdnejše oklepa papeža, središa katoliške edinosti. Čudovita je bramba Božja, ktero Pij IX tako posebno skuša. Liberalno katoličanstvo zasmehuje in zaničuje vse njegove načela, celo še dogmo nezmotljivosti, ter preganja njegove spričevalce; toda pred osebo sv. Očeta občutijo vsi njegovi sovražniki in hlinjeni prijatli neko presuntljivo spoštovanje. Pij IX je v resnici nekak Leon Vélíki, pred kterim se skrivajo vsi novošegni Attili in Huni, ne sicer zato, kakor da bi vidili angelja s ognjenim mečem, temuč ker si resnica vé priboriti veljavo in spoštovanje. Pokončevavna je Pijeva obsodba čez liberalne katoličane, ktero je poslal ko odgovor na adresu katoliškemu občnemu zboru v Monakovo: „Oni išejo zadostila v pozemeljskih dobrotah, zato se morajo nezmérno rovati za naklonjenost velikašev, morajo se njih jeze in kljubovanja bati; ne mislijo pa na to, da je prijaznost s tem svetom sovraštvo zoper Boga, in vsak, kdor hlepi po posvetnem dopadajenji, se stori sovražnika Božjega. Ako bi le nekoliko oči odperli, bi spoznali, da se dandanes resnica in zmota, pravica in sila borite na življenje in smert. Oni se pa nočejo za pravico in resnico boriti, temuč hočejo luč in temo med seboj spraviti.“ Liberalni katoličani se pa sili sramotno vdajo in jo pripoznajo za pravilno. Tako je vselej ravnalo razkolništvo. Luter je terdil, da oznanjuje čisti evangelij; pa njegov evangelij se je mogel le s silo ustanoviti in vzdržati, in tako se še dandanes ohranjuje. Vse drugač je pa ravnala sv. Cerkev. Sv. Francišek Salesij si je prizadeval smotene zopet v naročje sv. Cerkve nazaj pripeljati, in jih je zares s svojo ljubeznjivo besedo 70.000 spreobernal. Enkrat so mu zarad njegove osebne varnosti ponudili vojaško brambo, ktera naj bi ga branila pred kruto silovitostjo nekterih krivovercev; toda on jim reče: Luteranci potrebujejo sile, da svoj evangelij oznanujejo; katoliški misijonar se pa z ničemur drugim na pot ne podá, kakor le s čisto besedo Božjo. In zares, ako bi ga bili vojaki spremljali in branili, bi ne bil svetnik morda nobenega spreobernal. Enako se godí še dandanes. Bismark in tovariši menijo s silo vse doseči, pa niso zmožni z jezuiti in enakomislečimi tudi katoliškega prepričanja spodriniti.“ „Ne more se“, nadaljuje Pij IX, „nič nevarnejšega misliti, kakor je to pleme ljudi, ki hlinijo poštenost in pobožnost, od druge strani si pa prizadevajo zatreti moč Cerkve, ki sovra-

nike k prederznosti hujakajo, in k grozovitosti proti pravim otrokom sv. Cerkve navdihajo.“ — Tako početje pa ne zasluži družega, kakor šibo Božjo. Res da! ne le sama Turčija je vredna kaznovanja, ampak vsa Evropa, ker keršanska Evropa je vradno zatajila Kristusa, je sramotne oskrunjenja pravice dovolila, ter grozovito preganjanje resnice ustanovila. Ura povračila bo nastopila, in ne bo dolgo mudila. Pravica bode zmagala, akoravno bi morala po gromadi razvalin dospeti do presto'a, razvalin namreč od roke sovražnikov.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Oddelek družbe sv. Vincenca pri sv. Jakopu.) Gotovo je mnogim premalo znano o tej „konferenci“, ki se je pred malo tedni pričela, pa je v svoji zadnji seji imela že 58 raznih ubožnih družin in oseb podpirati, ktere dobivajo navadno na teden kruha, moke, ali kave, mesa, ali drugotnega živeža, šote, ali tudi kaj obleke, pomoči za stanovanje itd., česar je večji potreba.

Ta oddelek Vincencijeve družbe ima svoje razgovore vsako sredo zvečer v Virantovi hiši in se ozira na ubožne Šentjakopske in Ternovske fare, ki ste naj siromašniši vsega mesta. Zato je tudi želeti, da bi dobrotniki obilno podpirali „šentjakopsko konferenco“, še posebno pa premožniši prebivalci teh dveh duhovnij, pa tudi, da bi k družbi v tem oddelku pristopali. Dosedanji djanski udje, ki ubožne obiskujejo, pa tudi darove od dobrotnikov za ubožne sprejemajo, so naslednji gospodje: Predsednik družbe proš dr. Ant. Jarc, tergovec Tomaž Pirnat, učitelj Matej Močnik, magistratni vradnik Karol Lahajnar, št.-jakopska kaplana Jan. Rozman in Mart. Poč, vrednik „Zg. Danice“ L. Jerina, fajmoštra Ant. Jerina in Jož. Jerič, mizar Jan. Dogan, mojster France Drašler, vradnik Karol Žagar, posestnik Marka Brajer.

Društvo, kadar se za koga pomoč prosi, pošlje dva svojih družnikov na dom pozvedit in se prepričati, kako da je. Ubožni ne dobivajo denara v roke, ampak le potrebnih reči, in če je treba kaj plačati, n. pr. pomoč k stanovanju, plača družba gospodarju. Namen družbe je pa tudi: na to gledati in si prizadevati, da se ubogim v duhovnem oziru pomaga, da se otroci čedno odgojajo, učijo, da se starši sami in vsi podpirani povzdigujejo vedno bolj k čednemu keršanskemu življenju, k Božji službi hodijo, ss. zakramente prejemajo itd.

Iz teh kratkih besedi je slehernemu očitno, kako koristna za vse občinstvo je ta družba, in naj bi se je torej premožniši spominjali z darovi, kar kdo premore. To pa toliko bolj, ker vidijo, da tukaj se darovi tako prav in dobro obračajo, da mlakje enako. Posebno tudi v svoji poslednji volji, testamentu, imajo mnogi lepo priliko spomniti se družbe sv. Vincencija in v prid svoje lastne duše revnim po tej družbi dobrote še po smerti deliti.

Iz Ljubljane. (Kdaj bo konec hudega? — Car Aleksander je bil katoličan. — A. M.: Taigi. — Pij IX.) Vedno se še ugiblje, če bo mir ali vojska. Verjetno je, da pravega miru ne bo, dokler narodi — ne le papeža ne rešijo, ampak dokler se tudi k njemu ne začno za pomoč obračati. Pregrehe se dan na dan godé tako strašne, da moramo spoznati, to je kaj posebnega, neslišanega, Bog narode tépe! Rusi dobro spoznajo, saj v inteligentnih krogih, da so grešili, ker so se od Rima odtergali, pa resnica ima vselej nekaj resnobnega, zato se je večasti svet ogiba in so še katoliški viši krogi središe resnice mnogotero zapustili. Poskušanje ranjcega cara Aleksandra I ruskega zadosti kaže, kolika moč je

tega velikana gnala, da bi svoj narod zopet s Rimom zedinil; ne verjamemo, da bi tudi drugi ruski vladni viši krogi bili čisto brez notranjega nagibanja k katoliški resnici. Saj veliki Nikolaj, Aleksandrov naslednik, je pred papežem Gregorijem XVI očitno pokazal, da ga spoštuje, ko mu je roko poljubil in pohlevno poslušal njegovo očitjanje, da se na Ruskem tako neusmiljeno dela s katoličani.

Aleksander je s katoličani na Ruskem delal usmiljeno, ker tudi sam je želel odkritoserčno katoličan postati in ves svoj narod zediniti s sv. Cerkvijo, torej je veselo, da je umerl kakor katoličan in se je zveličal. Te reči je razodeval glavni adjutant cara Aleksandra I, izselec Michaud (reci: Mišó); on je vse dopovedal sardinskemu ministru Eskarène-u, le-ta pa je sporočil v pismu svojemu kralju Karolu Albertu, predniku sedanjega Viktor Emanuela. Pismo ministrov do kralja je nedavno razglasila „Civiltà cattolica“. Ker je vso reč obširno naznačil „Slovenec“ št. 145, torej tukaj le ob kratkem nekoliko posnamemo.

Michaud je bil katoličan in car je bil do njega zaupljiv in mu je kazal svojo ljubezen do prave Cerkve Kristusove, dostikrat pa se je norčeval z generalom, ko sta bila sama, in se šaljivo pogovarjal o čudni časti, da njega — cara — čislajo za poglavarja gerške cerkve (kar nima nobenega umnega pomena in nobene podlage). Tudi carova družina je vedila njegovo nagnjenje, in zlasti njegova mati ga je silno prosila in preprosila, da ni šel v Rim o svojem potu na Laško.

Leta 1825 pa je general Michaud šel na Laško obiskat svojo družino, in takrat mu je car dal skrivno pa vradno nalogo, ki jo je imel opraviti do papeža Leona XII. Car je papežu poročil, da ima terden sklep konec storiti razkolništvu, svoje narode verniti v naročje sv. Cerkve in sam brez odloga odpovedati se Focijevim zmotam. Kako možat je bil ta sklep, kažejo besede, ki jih je car izrekel generalu pred odhodom v Rim, namreč: „Dobro, če bode treba, postanem mučenik!“

Daljno poročilo do papeža obsega nekatere naredbe, kako bi se pričelo to velikansko delo; toda v veliko nesrečo je bil Aleksander med tem umerl in reč je potem zastala.

Car je bil skrivaj — saj v sercu — že katoličan. To kaže med drugim ta dogodba, da v nekem mestu je med svojim popotovanjem po noči prišel čisto skrivaj v dominikanski samostan in si je po prijoru v cerkvi izprosil blagoslov s presv. Rešnjim Telesom, ktereга je sprejel z naj večim spoštovanjem, in še po shranitvi Najsvetejšega je vidil cara z obličjem skor do tal pripognjenega, stopnice pa so bile z njegovimi solzami pomočene. Vladar se je zahvalil predniku in z naj veči tihoto je spet odšel pri malih samostanskih vrticah.

Najberže je bil Michaud to poročilo skrivaj pripravlil tudi caru Nikolaju (Aleksandrovemu nasledniku) v roke, kakor zanesljivo meni minister Eskarène, ki je ravno to poročil sardinskemu kralju Karolu Albertu 22. vel. serp. 1841.

Znamenita je tudi ta le okoliščina. General Aleksander Michaud je bil o sv. letu 1825 v Rimu. Raznese se govorica, da je car Aleksander umerl. Michaud se ustraši in poprašuje, pa ne ruski poslanec in ne sardinska kraljica Marija Terezija, tudi ondi bivši, o tem nič nista vedila. Bila je pa v Rimu takrat tudi častitljiva služabnica Božja Ana Marija Taigi, ki je l. 1837 umerla. Na svet nekega prijatla gre general Michaud v svoji skerblijivosti tudi k tej sveti osebi, ki je bila znana zaradi svojega preroškega duha. Pa komaj ji razodene, zakaj da je prišel, mu ona precej pové, da novica je resnična, bodi Bogu potoženo, in pristavi dalje: „Jutri bo ruski poslanec dobil vradno naznanilo“. Tako se je tudi res

zgodilo. Verb tega je bogoljubna Taigi preužaljenega generala še s tem tolažila, da je bil Bog duši carovi milostiv, ker je umerl kot katoličan, in rešena je bila njegova duša zavolj ljubezni njegove do bližnjega, zavolj spoštovanja do namestnika Kristusovega, in zaradi varstva, ki so ga pod njim uživali katoličani.

Omenjena bogoljubna Taigi je vse volitve papežev od Pija VII naprej vidila; napovedovala je davno prej njih djanja in dogodbe, ki so se imele snovati pod njih papeštvom.

V današnji namen bodi samo omenjeno, kako je v neki prikazni vidila, da se je čez vso zemljo razgornila gosta tema, potem je vidila podertine zidov in tramónv, kakor bi se bilo poderlo veliko poslopje. Blagovolil pa ji je Gospod razodeti, da sv. Cerkev bode po več bridkih poskušnjah dosegla tako velikansko in častitljivo zmago, da bodo ljudje nad tem silo stermeli; celi narodi se bodo povernili k edinosti rimske Cerkve, in zemlja bo svoje obličje spremenila.

Tudi Pij IX velikrat govori o hudih prekucih, o neznanjskih in pošastnih pregrehah, ki so zdaj razprežene; pa vselej z upanjem gotove in častitljive zmage sv. Cerkve. 20. kim. 1872 je rekel: „Previdnost dopuša, da se krivice dopolnujejo; kadar bodo doveršene, se bo zasvetil dan zmage.“ V drugem kraji pravi, da bo krivica in pregreha vjedla in umorila sama sebe. — Ravno tisto leto 29. prosinca je govoril Rimljanom: „Preganjanja nas očišujejo, in ko bomo očišeni, bo Bog sovražnike v nič djal... Naše upanje je le samo na Boga zastavljeno, na duha narodov, ki se bodo naveličani brezbožnosti k Bogu obernili in k velikim tega svetá, kateri poslednji so dozdej še gluhi, in bodo rekli: Mi smo potrebni mirú, pokoja in svobode, da bomo mogli po svojih verskih prepričanjih živeti. Le še dalje Boga prosimo, in gotovo bo dan zazorel, ko se bo govorilo: Vstal je velik mir.“

Amerikansko. (*Delo Slovencev za spreobrnjenje Amerike. Veninger, Tomazin.*) (Dalje. Gl. I. 23.) Po pre mnogih misijonih l. 1874 je obhajal P. Veninger misijon v Negaunee-u, v Mičiganski državi, prvih deset dni velikega serpana tistega leta. Tamošnji župnik, naš rojak preč. g. Vertin, piše, da je imel tam čez 90 govorov, vsaki dan po tri ali štiri v angleškem, francoskem in nemškem jeziku. Bolj kakor temu, da mu glas ne opeša, pravi, se je čuditi preserčnosti, s katero vé vsakemu narodu govoriti.

Na veliki Šmaren tistega leta je začel misijon v Lokport-u in potem v Lemont-u, v državi Illinoiški. V obeh krajih in tudi v Joliet-u ter Wapperville-u je postavil marmeljate misijonske križe, ker se v tistih krajih lomi marmelj in se s parnimi stroji v kratkem času tak križ izdelava in zbrusi.

Znano je, da so se l. 1873 povernili v domovino visokozaslužni misijonar oče Pirc, spremljani od č. g. Tomazina, kateri je zdaj njih namestnik v misijonu. Vernivšemu se l. 1874 so mil. škof izročili misijone v severni Minesoti ter mu rekli napraviti misijonski stan na Beli zemlji (White Earth, indijansko: Ga-wa-ba-bi-gani-kag).

Čez 10 lét sem bil že v tem misijonu z očetom Pircem, pravi ta misijonar, in vendar sem z veliko žalostjo nastopil to misijonsko pot, ker britko sem pogrešal prijazne družine svojega starega modrega svetovalca, kateri mi je bil drugi oče v tih pustih krajih med divjimi Indijani. Sam sem se napotil iz št.-Pavla, škofijskega mesta, proti severu; 150 angleških milj daleč sem hodil do perve indijanske naselbine. Spovedoval in obhajal sem tukaj za Veliko noč, kerstil nekatere otroke ter obiskoval bolnike, nekatere več milj daleč po

gozdu raztresene. Od tam sem šel proti zahodu 25 milj; od tod zopet proti severozahodu ob reki „St. Louis“ 25 milj daleč. Takrat so bili Indijani večidel po gozdih ter so lovili javorjev sok, iz kterega napravljajo sladkor. Povsod so popustili delo ter prišli opravljat k misijonu velikonočno spoved in sv. Obhajilo. Nisem jih hotel predolgo zadrževati od dela, da niso terpeli prevelike škode, ker sladki sok le malo časa spomladi teče. Nekaj sladkorja imajo za svojo rabo, drugega zamené s trgovci za potrebno blago.

Napotil sem se proti Beli zemlji 200 milj dalje proti severozahodu. Obiskovaje med potjo nekatere majhne katoliške naselbine, sem prišel utrujen v White-Earth (Belo zemljo). Katolišk Indijan mi je prepustil leseno kočo v stanovanje, zá-se in za svojo družino je pa hitro napravil kočo z brezovega lubja. Slišavši, da je prišel mašnik, je privabil mlado in staro, katoliško in neversko ljudstvo, ga vidit in z veseljem pozdravit.

Kmalu prijaši tudi viši poveljnik Ignacij Hole-in-the-day (kterega sem bil pred 4 leti kerstil), spremljan od dveh prvih vojakov, tudi na konjih. Stopivši v kočo je pobožno pokleknil ter me prosil blagoslova; podal mi je roko ter govoril s solzami veselja v očeh: „Oče, ne morem ti povedati, kako je danes veselo moje serce, ker te zopet vidim tukaj med nami. Bali smo se že, da boš ostal v svoji lepi domovini in te ne bo več nazaj. Zdaj pa vidim, da nas nisi pozabil, zato sem razveseljen jaz in moje ljudstvo, da te zopet tukaj vidimo.“

Odgovoril sem mu, da sem na poti in doma vedno na-nje mislil ter štel dneve, kdaj bom zopet prišel k njim učit tiste, ki še niso sprejeli vere v pravega Boga, ter jih pripeljat na pravo pot v nebesa. Tudi od starega očeta Pirca sem jim mogel praviti, kako so popotovali in kako se jim godi.

Postavil sem bil v koči majhen misijonski altar ter pripravil vse za sv. mašo. Drugo jutro na vse zgodaj sem že zaslišal zunaj Indijane, ki so bili prišli k Božji službi. Ob napovedanem času za sv. mašo je bila kočica natlačena pobožno molečih Indijanov, ki so bili neizrečeno veseli, da so mogli biti zopet enkrat pri sv. maši. Zbirali so se vsaki dan zjutraj in zvečer k skupni molitvi. Dopoldne sem jih učil keršanski nauk, popoldne sem obiskoval bojnike.

S pomočjo bratovšine sv. Leopolda sem postavil leseno kapelo, ktera je bila 30. roznika (1875) slovesno blagoslovljena. — To leto, kar sem tukaj, sem kerstil 200 oseb, med temi poveljnika Janeza Se-kas-si-ge-a z vso njegovo družino, potem mater in naj starejši sestro našega višega poveljnika Ignacija Hole-in-the-day-a; dalje dva sina imenitnega indijanskega poveljnika, imenovanega „Mali grom“; potem sina mogočnega poveljnika Ša-baš kang-a, in hčer poveljnika Kiš-ki-na-kad-a.

Trije naj veljavnejših poveljnikov s svojimi družinami in več drugih se pripravljajo zdaj za sv. kerst.

Tako Boga svojo milostjo spreobrača Indijane. Ko bi bilo več misijonarjev in bi imeli obilnejši podpore, bi se jih še več pridobilo, ker so Indijani za sv. vero zelo pripravni in jo tudi natanko spolnujejo.

(Dalje nast.)

Misijonske sporočila r. P. Valjava.

XX.

Duhovne vaje na Zalem logu

od 28. grudnia 1870 do 2. pros. 1871.

Kar živim, kaj tacega nisem skusil, ko v teh dvojnih duhovnih vajah. Na sóriški hrib se peljaje, sem bil dvakrat v smertni nevarnosti. Enkrat je za nitko manj-

kalo, in veliko sežnjev globoko bi se bil zvernil v prepad. Javaljne bi se mi bilo tó zgodilo, kar se je necemu sóriškemu g. kaplanu, mojemu nekdanjemu součencu Š—u, da bi bil namreč po konci obatal, kakor on v vodi, ko je 100 sežnjev globoko v vodo priletel s hriba doli in mu nič ni bilo. Da sem bil ostal na vozu, ko smo pod sóriško cerkev zadnjič se pripeljali, bi si bil gotovo tilnik ulomil. Angelj varh me je zvelkel z voza — in komaj sem na tléh, zaropotá voz pred menoj in se átirikrat zasuče voz in konj po stermem griči doli. Čudno, ne vozniku, ne konju ni bilo nič, tudi vozu ne; toda gorjé njemu, ki bi bil na vozu ostal, ko se je prekuceval po hribu doli. Vrat in ude bi si bil polomil!

Iz Sórice gredé pa sem se dvakrat na pol zvernil, akoravno me je gosp. župnik vozil z arabskim konjem. Belec je omagoval v presilnem snegu, čeravno so štirje možaki pred nami gaz delali in se je težki konj in voz pred menoj vlekel. Na nekterih krajih je bilo toliko snega, da se je belec v njem skrnil. Kadar je vidil snegovo steno pred seboj, je kar obstal revček, ker si ni upal potegniti. Več ko tri ure smo potrebovali, namesto pol ure, do znojža zaliloških hribov. Veliko móž in mladenčev je prišlo iz Zalega loga gaz delat za naji s P. Kos om; ali komaj so jo naredili za peš človeka. Ne moreta, gospoda, naprej! se nama je klicalo; drugače ni, če hočeta, da vaji nesemo, potlej še le pridemo v Zalilog. O tega pa že ne, zakličem nazaj, kjer vi pojedete, pojdeva tudi mi-dva — menda vendar le, če je še tako huda! Ne vé m, kako bi bili tudi nesti mogli P. Kos a; še sv. Krištof bi bil imel dovolj opraviti z njim! Udariva jo toraj serčno naprej; zdaj pelje gaz čez klanec, zdaj čez nižavo, zdaj tik vode, tam tik plazú. Sneg pada na plašč in klobuk, kakor bi plašarje tergal, obleka se okoli nóg opleta, da skor ni moč naprej, pod nogami pa se snég melje, da noben korak ni gotov. Pač tridesetkrat sem padel na tem težavnem poti, preden v vas pridem. Popolnoma temno je bilo, ko pridemo v Zali log; — priterkavanje iz zvonika je tolikanj veličastniše donelo, in dolga versta naša s svetilnicami je bila podobna krasni bakljadi. Kakor miš premočen stopim v duhovski dom — preoblečem se — in pri prijateljskem razgovoru je vsa težava naenkrat pozabljena.

Na Šentjanžev dan začneva duhovne vaje. Nad tri čevlje visoko je bilo snega po gorah in dolih zaliloške duhovnije, kdo bo tedaj mogel z visocih gorá na Zali log v farno cerkev k vajam? Rekel bi, nihče. Ali počasi, dragi moj, Založanom je mar na duhovnih vajah; najprej pridejo možje doli in gaz naredé ženam, otrokom, domačim svojim. Iz naj daljše hiše, do ktere ima poleti zaliloški g. župnik tri štete ure hoditi, pride gospodinja na Zali log. Gaz je narejena, čeravno z naj večim trudom. Staro in mlado hodi zdaj marljivo k vajam. Ako ti ljudje ne dosežejo nebeškega kraljestva, potem se bo nam pač ojstra, huda godila pri sodbi. V mrazu, v visocem snegu, po stermih, nevarnih gorskih potih več dni hoditi, se ne utruditi, ko nihče ne sili, in po naj večih praznikih k spovedi iti in na sveto Obhajilo dolgo dolgo tešč čakati, menim, bo vsaj nekaj veljalo pred usmiljenim Jezusom, če je človek še tak grešnik, se pa spokori in poboljšanje resno obljudi!

Tudi na Zalem logu je skor vse opravilo sv. spoved in prejelo sv. Obhajilo. Ljudém se je zadovoljnost brala na obrazu, nebeški mir jim je sijal iz oči. Gosp. župnik je bil prepričan, koliko dobrega storijo po misijonu duhovne vaje; serčno je torej naznanjeval zahvalo zanje in se v molitev priporočal s svojo čedico. Na novega leta dan so se vsi pervaški možje iz soseske prišli zahvaljevat ter so tudi nama vošili srečno novo leto.

2. januarja na vse zgodaj mašujeva in v Božjem imenu iz Zalega loga odrineva proti Železnikom. Pot

je bila na več krajih nevarna. Zato so skerbni Zalilozani voz s težkim konjem pred naji poslali, da nama je gaz delal in nekoliko mōz z lopatami, da so sproti sneg odkidovali. Za voz pa sta deržala dva junaka, eden z desno, drugi z lévo, da se nisva zvernila. Take voznje tudi še nikoli nisem storil, kakor to iz Zalega loga do Železnikov. Imela sva precej velicega konja — ali dostokrat je bil le premajhen to pot. Ves skorej se je v snegu skrtil, in venderle časi ni do tal prišel s kopiti. Kakor zajic je mōgel večkrat skakati, da je prišel čez plazove. Kolikokrat bi bila padla ali se zvernila, ko bi tacih hrustov za seboj ne bila imela, — ali tako sva srečno do Železnikov in od tod do Repinj se pripeljala, hvalijoča Boga, da naji je pri življenji in popolnoma zdrava ohranil. Njemu bodi večna čast in slava!

Razgled po svetu.

Ali gremo naprej ali nazaj? Brezverci, laži-liberalci, frajmavrarji, rudečkarji take reči počenjajo, da se svēt mora zvedriti in pregledati, če ga tudi egiptovska temota pokriva, in začelo se bo od konca do kraja zemlje klicati: „Nobenega brezverca več!“

V Parizu žugajo maršalu Mak-Mahonu, da ga bodo tako nesramno umorili, kakor so rudečkarji nadškofa Darboy-a. Eden časnikov maršalu kliče v spomin, da se je dopolnilo 61. leto, odkar je bil eden francoskih maršalov vstreljen zadej za Luksenburgom.

Mancini v laški zbornici je nasvetoval in odbor za predštēv je sprejēl nasvet, da naj se izbriše 120.000 lir, ki so se dajale za izdelovanje preslavne stolnice v Milani in 40.000 lir za cerkev sv. Marka v Benedkah. — S tem se ne kaže le samo sovraštvo vere, ampak tudi nemarnost za ohranjenje naj slavnih monumentov v klasiški deželi. Kteri laški domoljub bi mōgel še glasovati za take ljudi pri volitvah?

Neki učiteljski list v Linc-u je une dni razodel skrivnost, ki so jo sicer zakrivali, čeravno se je po več krajih sama po sebi dosti očitno kazala. Povedal je, da namen in cilj začetne šole je — saj po misli tega lista — ta: „Sola mora nadaljevati delo Rousseau-ovo (Ruso ovo), kteri je po Goethe-tovem izreku ves svoj um na to obračal, storiti, da bi kristjani postali ljudje.“ Po misli tacih poganskih mračnjakov tedaj keršanstvo človeka zatopi in še le brezverstvo ga zopet k svitlobi vzdigne! Ali bi ne teknilo takim modercem, da bi jih poslali za nekatere tedne v Kino gledat, kako Konfucijevi in drugi pogani svoje otroke šolajo, v luže, na gnoj, svinjam mečejo?

Russi, Beerri, Fuxi in še drugi enaki imajo strah do skopneti pred nekterimi nedolžnimi jezuiti, skerbno pa molčē o „Franceskonih“, o očeto- in matermorivcih in o družih strahotah, ki se zmeraj bolj pogosto slišijo.

V Terstu v novi cerkvi sv. Antona so 12. t. m. popoldne vjeli mladostnega tatū, ki je ljudēm denar iz žepov izmikal. Peljal ga je policaj Martinolli na policijo, obdā ga pa truma potepuhov in s silo zahtevajo, da naj tatū izpusti. Na poti policaj tatū izroči nekemu stražniku, kmali pa se tat verže na tla, in ko se stražnik pripogne, da bi ga vzdignil, ga eden potepuhov v stegno zabode, v tistem trenutku je bil ranjen v rebra tudi omenjeni policaj. Tat med tem zbeži, drugi stražniki skup hitijo in zbere se veliko ljudi. Neki dacarski vradnik pokaže enemu stražniku človeka, ki se iše med ljudmi zgrabili, da je ta hudodelnik, pa tisti trenutek se zaznamnjani k njemu oberne in ga v spodnji život smertno rani. Tega potepuha in človeškega klavca so

le z velikim trudom ukrotili. Popoldne je bil zapert še 15leten pōb in neki fakin. — To pripoveduje obširniše „Vaterland“. Tedaj je v Terstu cela „banda“ mladih tatov in potuhnjenih morivcev? Kam bo to prišlo! Nemara se Terst vender prepriča, da ni dobro v šolah in drugod verskemu poduku in pobožnim vajam mladine nasproti delati? Prav so rekli sv. Oče, da bo laži-liberalizem sam sebe ugriznil.

Mladi cerkvenoskrunski roparji. 15. t. m. so 17letnega poba Jožefa S. gnali v ječo. Ta potepuh se je v cerkvi sv. Florijana v Matzleinsdorfu lotil moštranice in je z nje kamne tergal, ki je menil, da so dragi; oropal je tudi nekatere kupe in cerkveno pušico in pobral nekaj srebernih blagoslovljenih orodij. Pomagal mu je pri tem čerkostavski učenec Al. F., in tudi 10letni šolar Jan. B. je imel nekaj zraven opraviti. — Nauk iz tega si lahko vsak sam posname.

Na Dunaju je 17letni tergovski praktikant Karol G. 9. t. m. svojemu lastnemu očetu ukradel dražih reči za 200 gl. vrednosti. — Ko bi taki mladi hudodelniki bili dobro podučeni v veri in v verskih vajah vterjenih, ali bi pač počenjali take strahote. — Tudi v L. sta se 16. t. m. zvečer dva mlada poba prepirala in ko je mlajši nekoliko starejemu očital, da je očetu kradel, se je stareji na glas zadel: „Kaj je komu mar, če sem svojemu očetu kradel!“... No, blago čutilo tacega poba, — kaj še le utegne biti iz njega!

V Brooklyn-u (r. Bruklin), na otoku Long-Island-u zraven novega Jorka, v Ameriki, je jelo goretī kazališe, teater, ko je bilo polno ljudi pri igri. Na gornjih mostovžih je bilo kacic 500 ljudi, ki so se s strašno silo gobjetli k železnemu omrežju pri ozkih stopnicah. Omrežje sili odjenja, truma zagermi z višave na tla in v malo minutah je bil velik kup merličev na tléh, kterih silo je bilo stertih in zmlinčenih, pobitih tudi od družih, ki so za njimi na tla padali. K temu se je pridružil pa še ogenj, ki se je urno razširil po vsem kazališu in je dosegel nesrečne umirajoče. Veliko jih je bilo še na stopnicah, ktere so se pa v kratkem poderle in vse je na enem kupu zdihovalo, gorelo, umiralo. V takem stanu je bilo na stotine ljudi, ki so se malo trenutkov poprej najberže veselili, smejali, ploskali, kdo vé, kakim igram? Mogoče, da nespodobnim, kakoršne se dandanes naj raji igrajo? Izmed ljudi, ki so bili šli v kazališe, se jih je pogrešalo 370; 320 merličev so izlekli iz razdjanja, in le 170 so jih mogli še spoznati. — Ta pač ni brez poduka za mnoge, ki jih le mesene, nesramne igre veselē, ki pikajo vero in verske svetinje, sv. Cerkev in njene služabnike.

Drobne novice. Pribeglih Bošnjakov in Ercegovcev na Hervaškem je zdaj čez 100.000, ki zopet dobivajo od vlade po 10, otroci po 5 kr. na dan. Nova nadloga so kužljive bolezni, ki med njimi vstajajo. Černa gora pa ima do 50.000 pribeglih iz Ercegovine. — Razmēra raznih evropskih vlād je boje zdaj tāka, da Prusija posreduje med Rusijo in Anglijo, Avstrija pa med Rusijo in Turčijo. — V Rumuniji in Serbiji gospoduje silno pomanjkanje denara, na Černi gori pomanjkanje živeža. — Mohamedanski posestniki morajo v hudih zadržgah deržave sami kerdela oboroževati, kar bi znašalo 30 batalijonov. Egipt, Tunis in Tripolis imajo pomoč poslati do 1. sušca: Egipt še 10.600, drugi dve deželi 4800 vojakov. Sploh hoče Porta v 2 mescih imeti 200.000 vojakov ob Donovi. Razun teh se ima sklicati tudi prostovoljna bramba (gonulo), ki ne dobiva nič plače v denarib, ampak le oskerb v natōri; znašati ima 150.000 mōz. — V Braziliji so razni katoliški odbori za prihodnje volitve postavili med kandidate oba škofa, iz Pare in Olinde, ki sta se tako junaško ustavljala ondot-

nim frajmavrarjem. Milg. Oliveira, škof v Olindi, je bil po svoji vernitvi iz Evrope vradno sprejēt na cesarskem dvoru. —

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Imela sem silno nevarno vratno bolezen. V strahu že pred to boleznijo, so me še napadale neko noč silne težave in bolečine; boječa se, da ne bi sledila še kaka druga bolezen; se obrnem v tej sili s polnim zaupanjem do Naše ljube Gospé presv. Serca, ako ozdravim, da zahvalo v Danici naznanim. In kmalo potem mi je odleglo, da sem bila iz vse nevarnosti; začnem opravljati še devetdnevnicu, in preden jo opravim, bila sem popolnoma zdrava. Toraj čast in priserčna zahvala Bogú in Naši ljubi Gospej presv. Serca!

V Ljubljani, 18. grudna 1876.

M. J.

Št. 2. Ivan Bele, iz ljudske šole tu v Novomestu, je bil za davico tako silno zbolel, da je umni zdravnik nad njegovim ozdravljenjem obupal. Komaj je še kako le nerazumljivo besedico mogel spregovoriti. Podelil sem mu zakrament sv. poslednjega olja, ter skerbní gospodinji priporočil, da naj s terdnim zaupanjem v Devico Marijo začne opravljati devetdnevnicu v čast k „Naši ljubi Gospej“. In glej! dasiravno je deček dvanajst dni le s naj večjo silo in terpljenjem kako kapljico vode in zdravil še zamogel povžiti, se mu je kmali obrnilo na boljše in je zdaj že popolnoma ozdravel, kar se je edino le na priprošnjo Naše ljube Gospé zgodilo, Nji naj bo tudi za to ozdravljenje čast in slava, kajti resnično, Ona je zdravje bolnikov!

T.

Št. 3. Mica, po domače Kočavarjeva, je imela tako hudo vročino, da je že komaj kaj dihnila in vsi smo mislili, da bo umerla; začele pa smo zanj devetdnevnicu opravljati, z obljubo, da bomo zahvalo naznanile, če se ohrani, in res se je potlej kmali zboljšalo in zdaj že hodi.

Iz Polhovega gradca, 14. grudna 1876.

Št. 4. Bodi naj priserčniši zahvala naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca za naglo skazano milost! Bila sem že dolgo bolna za sušico. V terdnem zaupanju, da mi bode po Mariji pomagano, pribežim k naši ljubi Gospej presv. Serca, opravljala sem devetdnevnicu, zraven pa rabila vodo iz toplic v Lurdih na Francoskem, in sem čez nekaj časa skoraj popolnoma ozdravela.

Iz Koroškega, 12. grudna 1876.

Mica M.

Prošnje.

Št. 1. Dvé sestri ste prav serčno priporočeni bratovšini Naše ljube Gospé presv. Serca za izdatno pomoč v dušnih in telesnih potrebah.

Št. 2. Neka sestra živo priporočuje v molitev terdovratnega brata, da bi se spoznal in spreobernal, ker je ves neroden in zraven družih pregréh že več lét ne prejema ss. zakramentov.

Št. 3. Deklina iz Savinske doline lepo prosi in se ponižno priporoča blagi bratovšini naše ljube Gospé presv. Serca Jezusovega, da bi njo priporočali Mariji, naj bi nji od Boga sprosila saj nekoliko polajšanje in pa poterpljenje v njeni hudi že čez osemnajstletni bolezní. To je strašna božjast in pa vsaktere hude bolečine po životu. V vsi dolgo terpeči bolezní še ni enkrat vstala in na nego stopila. Veliko učenih zdravnikov se

je že prizadevalo ji pomagati, pa vse ni nič izdalo. Sama je že mnogo molila in se priporočevala pobožnim osebam, naj bi za njo Marijo prosili, ako bi bila Božja volja, da bi nekoliko ložej terpela; pa dosihmal je še malo bolje, torej se še enkrat priporoča lepi Marijni bratovšini v molitev, ako je Božja volja, da bi, ako ne popolnoma zdravja, saj nekaj polajšanja dosegla.

Št. 4. Iz Štajerskega neki pridni otroci lepo prosijo in v molitev priporočajo bratovšini Naše ljube Gospé presv. Serca Jezusovega svojega mnogim hudim strastim vdanega očeta, ker se zelo bojijo, ako bo še v teh hudih navadah živel, da bo gotovo časno in večno nesrečen. Če bo kaj pomagala prošnja, bojo Mariji v zahvalo očitno po Zgodnji Danici naznanili.

Št. 5. Neki velik gospod je serčno priporočen bratovšini v molitev, da bi se mu po priprošnji Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca odvernila silovita časna nesreča, ki mu žuga.

Št. 6. Nekdo v dušnih stiskah je enako priporočen, da bi dosegel mir za Božič.

Št. 7. Priletel človek, ves v obupnosti zarad slabega vspeha svojega rokodelstva, tudi po noči nima pokoja od skerbi, kako bo oskerbel sebi izročene otroke, bodi priporočen družbi naše ljube Gospé presv. Serca v molitev za potrebno pomoč.

Št. 8. Z Gorenjskega. Že v drugič se obračam za pomoč udov družbe naše ljube Gospé presv. Serca, in se priserčno priporočam v neki dušni zadevi v molitev. Ako bo Mariji dopadlo nas uslišati, bom zahvalo po Danici naznanila.

Št. 9. Priporočen je tudi neki živinsk oče, da bi nehal tako gerdo preklinjati in pohujševati s tem svoje otroke.

Listek za raznoterosti.

Koledar za naslednji teden.

Gruden. — December.

24. **Nedelja IV** v adventu. Evangelij: „Janez oznanuje kerst pokore“. (Luk.) — *Predpraznik rojstva N. G. J. Kr.* — Sveta Adam in Eva, naši prvi starši, ki sta bila v raji grešila; Bog pa se je njiju usmilil z zarodom vred, ter Odrešenika obljubil. — Sv. Tarzila, devica. (Gl. Dan. predlansk. I. List 51.)

Danes je prvi krajec ob 39. minuti po polnoči.

25. **Ponedeljek.** *Rojstvo našega Gospoda Jezusa Kristusa* ali *Sveti dan* — sveti božični god in praznik. — Sv. Anastazija, nje praznik se v naši škofiji obhaja 6. svečana. — V Nikomediji na Jutrovem terpljenje več tisuč spričevavcev, ki so bili sveti božični praznik pri službi Božji v cerkvi zbrani, in je cesar Dioklecijan ukazal cerkvene vrata zapreti, okrog cerkve ogenj napraviti, pred cerkvenimi vrati posodo polno ževjavice na treh nogah postaviti, in svojemu klicarju na glas oklicati, rekoč: „Kdor se hoče požara oteti, naj pride iz cerkve, ter naj zažge kadilo Jupiterju“. Vsi so pa na glas vpili, da rajše zgoré za Kristusa, kakor da bi darevali maliku. Nato so beriči cerkev zapalili, in kristjani so v nji zgoreli. — Zveličani brat *Frančišk*, s primkom „Ješčekov“. (Beri mično zgodbo v Dan. lansk. leta. List 51.)

26. **Torek.** Sv. *Štefan*, prvi sprič. (Gl. Danico predlansk. I. List 51.) — Sv. *Marín*, izmed starašiu-

skega reda in sprič. v Rimu, je bil pod cesarjem Numerijanom zagrabljen, kot suženj neusmiljeno bičan; po tem na rožu pečen, pa nepoškodovan; zverinam veržen, pa se ga niso dotaknile; zopet pred altar vlečen, maliki pa so na njegovo molitev z altarja telebili; poslednjič je pod mečem dosegel slavno krono.

27. **Sreda.** Sopraznik. Sv. *Janez*, apostelj in evangelist. (Gl. Dan. predlansk. l. List 51.) — Sveta *Teodor* in *Teofan*, brata spozn. v Carigradu, sta bila v samostanu svetega Saba izrejevana in podučevana; ko sta se za češenje svetih podob serčno poganjala, sta bila na povelje brezbožnega cesarja Leona strašansko bičana in v ječo veržena. Teodor je v ječi umerl, Teofan pa je bil škof v Niceji, ko je bila Cerkev mir dosegla.

28. **Četertek.** Sopraznik. *Sveti nedolžni otroci*, spričevalci v Betlehemu, so bili zavoljo Kristusa od kralja Heroda pomorjeni. (Gl. Danico predlansk. leta. List 51.) — Sv. *Teodor*, spozn., učenec sv. Pabómija, sloveč pušavnik v egiptovski puševi, prijatelj sv. Atanazija, opat v Tabeni. † l. 367.

29. **Petek.** Sv. *Tomaž*, sprič. in nadškof v Katerburu na Angleškem. † 1170. — Sv. *David*, Izraelov kralj, prerok in spokornik. Prerok Samvel ga je bil po Božjem navdihovanji še pastirskega mladenčeka pomazilil za prihodnjega kralja Izraelovega. Mladenček je premagal filistejskega velikana Golijata. Kralj Savel ga je zavidal in mu po življenji stregel; on pa mu je skazoval ljubezen in zvestobo. Po Savlovi smerti je jél kraljevati. Za svoje znane grehe je delal ostro pokoro. Bog ga je pokoril; on pa je pokoro Božjo voljno prenašal. Pripravljal je tvarino za prihodnji tempelj. Zložil je spokorne, hvalivne in preroške psalme. Mož po volji Božji je v sivi starosti zaspal v Gospodu.

30. **Sabota.** Sv. *Nicefor*, je bil 30. grudna 259 obglavljen. (Gl. Dan. predlansk. l. List 52.) — Sv. *Sabin*, sprič. in škof v Spoletu na Laškem, je bil pod cesarjem Maksimijanom po mnogih strahovitih mukah umorjen leta 304. — Sv. *Venustijan*, deželni poglavar, je bil s svojo ženo, s svojimi otroci in 15 osebami svoje družine vred od svetega škofa Sabina keršen, in zato je bil z njimi vred z mečem umorjen.

Danes je polna luna ob 10. uri 56. m. zvečer.

31. **Nedelja** pred novim letom. Evangelij: „Simeon in Ana v tempelju sta božje Dete Jezusa spoznala“. (Luk. 2.) — Sv. *Silvester*, papež spozn. † 31. grudna 335 (Gl. Dan. predlansk. l. List 52.) — Sv. *Melánija* mlajši. (Beri mično zgodbo v Danici lanskega leta. List 52.)

Pristavek.

Štirnajsteri pomočniki v sili so: Sv. Juri, sv. Blaž, sv. Erazem, sv. Vid, sv. Pantaleon, sv. Krištof, sv. Dionizij, sv. Cirijak, sv. Abacij, sv. Evstahij, sv. Egidij (Tilen), sv. Marjeta, sv. Katarina in sv. Barbara.

Češenje do teh pomočnikov v sili ima svoj začetek v starih časih. Papež Pavel V so leta 1610 poterdili bratovščino častivcev imenovanih svetnikov, ktera se je bila že leta 1543 začela, ter so jo z mnogimi odpustki obdarili.

Tern.

Bog ustvaril je na zemlji
Mnogo semen ino zern;
Zgled od vsakega si jemlji,
Če je tud' bodeči tern.

Tern spomládi lepo cvete,
Med pervenci zaduhtí:

Tvoja duša naj si splete
Rano venec čednosti.

Cvetje mu ostroga hrani,
Da ga roka ne končá;
Ti pa dušni cvet ubrani
Satanov'ga parkeljna.

Ves je s terneki obdajan,
Vendar sad rudeč rodi:
Z rajsko slastjo bo napajan,
Kdor vse voljno preterpi.

Ternje vender pa je v časti,
Glava Božja nosi ga:
Tudi ti ne boj se pasti
V ternje zaničevanja.

Daj nam Jezus tu terpeti,
In umreti blaženo,
Nekdaj pa s teboj živeti
Z zlatim vencem nad glavó!

S. Gaberc.

Iz Ljubljane. Preč. gosp. kanonik Anton Urbas je postal fajmošter stolne cerkve in okrajni dekan.

Blage gospé in gospodičine ljubljanske so izdelale zopet letos obleko za 50 ubožnih otrok, ki se bode v nedeljo pred Božičem ob 11 dopoldne razdelila v čitalniški dvorani.

Tombolo svojim družnikom napravi katoliška družba 7. prosenca v Virantovi hiši. Začetek je o 1/2 6 zvečer.

Gosp. Hudovernik, iz znane gorenjske rodovine, bivši jurist, je stopil v ljubljansko bogoslovje.

Pri sv. Katarini na gori Topolski smo obhajali 3. adventno nedeljo lepo slovesnost, ker predstavili so nam (prečast. gosp. dr. J. Sterbenec) našega novega gosp. očeta, Š. Žuzka. Kako smo farmani veseli, vé Bog, in upamo, da tudi gosp. oče, mlad in čverst mož, bodo z nami zadovoljni. Vkljub deževnemu vremenu je bilo mnogo ljudi in prišli so 4 vnani gospodje počastit novega župnika. Naj nam ljubi Bog mnogo let ohrani g. očeta v zadovoljnosti in zdravju.

Maribor, 15. grudna. Knezo-škofijska rezidencija v Mariboru je bila 14. t. m. v veliki nevarnosti pogoreti. Vnel se je na škofijskem hlevu okoli 1/4 7 zjutraj ogenj, in ker so domači skoraj vsi pri Svitancih bili, se je tudi naglo razširil. Po sreči se je še živina otela. Ogenj je bil že prišel blizo tajnikovih duri in že je gorela streha nad konzistorijalnim arhivom. Okoli 10 dopoldne so gasilci in verli vojaki domačega polka ogenj zadušili. Kako da se je ogenj vnel, ne vedó povedati.

V Pragi je bilo leta 1870 bogoslovcev 143; potem pa jih je pričela nova postava ujedati, ter jih je letos še 64.

Dogodbe v Marpingenu so res prečudne. Viditi je, da Bog ima z Nemčijo posebne namene in za trinoštva, ki jih terpé zvesti duhovni in verniki, pa za odpadstva nekterih hoče Bog Nemčijo obilno poplačati in zgube nadomestiti. „Germania“ popisuje na drobno dogodbe, ki se godé v tem tergu. Pogoste ozdravljanja so v resnici prečudne in pretresljive; obilne prikazni otrokom in mnogim drugim osebam so naj prečudniši djanja mistiškega sveta. Presveta Devica dopuša bolnim, da se ji dotikajo nóg, in ozdravljenje se velikrat zgodí naglo kakor blisk. Nebeška Kraljica se velikrat poniža otroke obiskovati, spremljati; prikazala se je celo že v

šoli. (Kako, da je Bizmark ne zapre, iz dežele ne prežene, kakor škofe in duhovne!) Ne bile bi dosti cele bukve, da bi se vse pisalo, kar piše „Germania“, pravi „Civiltà cattolica“. — To se godi v obliđji vse Nemčije: ali je mogoče drugač, kakor da vse stermi nad tolikimi ozdravljenimi? Ni mogoče drugač, kakor da se bodo jeli zdraviti tudi na duši bolni — protestanti, odpadniki, bizmarkovci.

Č. g. Val. Lah (kakor smo slišali iz zanesljivega domačega vira in se nam tudi iz Drinopolja piše) v Rimu zopet prav hudo boleha in utegne najbrže verniti se v domače obnebe, katero mu bode zaupljivo bolje koristilo. Bog ga ohrani pri življenji.

V Rimu je 17. t. m. umerl papežev veliki namestnik kardinal Konstantin Patrizi, rojen v Sieni 4. kimovca 1798, kardinal postal 1836. Bil je posebno dobrotljiv gospod in ljubljene sv. Očeta med kardinali. Vse, kar je imel, je razdelil med uboge ter velikrat ob koncu mesca sam ni nič imel. R. I. P.

Sv. Oče so 18. t. m. izvolili 14 novih škofov, med njimi njih 5 za dežele med neverniki (i. p. i.).

Zastran ranjcega kardinala Antonelli-a smo undan omenili, kako ga potepinski ljudje obrekujejo, češ, kolik prestrašen bogatin je bil itd. — Toda, ko so liberalci ves svoj strup izbruhali zoper njega in zoper katoličane, pa zdaj že sami priznavajo in pišejo, da so bile naznana o Antonelli-evem premoženji presiljene. To je framaonska navada in šega; zato naj tem ljudem nikoli nobeden nič ne verjame.

V novem Orleansu v Ameriki je undan svojo 50letnico ali zlato mašo obhajal redemtorist č. o. Aleksander Cvikovič, rojen 1806 na Ogorskem, stopil v red 1826, in je bil l. 1841 sovtanovitelj redemtoriškega reda

v Ameriki. Od tega časa je misijonaril na jutru in večeru, ob poldnevih in polnočnih pokrajinah zveznih deržav ameriškanskih, pa je še zmeraj zdrav in čverst.

Katoličanstvo v Japanu. Deset lét je, kar so misijonarji v svoji kapeli v Nangasaki imeli samo 15 katoličanov; sedaj je pa, vkljub vsemu preganjanju, rodila kri mučenicov 15.000 spreobrnjenecv k katoličanstvu. To se razvidi iz zadnjega popisa.

Dober nauk za novo leto. ConlVentIbVs aD InVI-CeM, fVLgeblt LVX; paXqVe Vera Vobls fVtVra erlt. B. C.

Poterpite, zanašajte,
Med seboj si odpušajte;
In posvetil vam bo mir,
Dal ga rajski bo Pastir!

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Martin Šket pride za provizorja na Povzeljo, in č. g. Štefan Mohorko je bil prestavljen za kaplana v Selnico. — Umerl je č. o. Leopold Petanjek, minorit na Ptujem, 10. t. m. R. I. P. — Župnija na zgornji Polskavi je do 11. januarija 1877 razpisana.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Neimenovana 2 gl. 50 kr. sr. s prošnjo sv. blagoslova za zadnjo uro.

Za sv. Detinstvo: G. Fr. Silvester 50 kr.

Za kristjane na Jutrovem: G. Fr. Silvester 50 kr.

Trideseti tečaj

prične

„ZGODNJA DANICA“

ob novem letu 1877.

Prijatli, Slovenci, darujte ji vezflo z obilnim, prav obilnim naročevanjem, in še Vam bo sijala v luči vedno ene, vedno nove, vedno dobrotne matere katoliške Cerkve! „Zgodnjo Danico“ poznate — mnogi že 29 lét; ni treba, da bi se Vam skazovala. Naj bolje, kar bo moč, bo svetila in grela. če treba, tudi pekla. Hvala naj gorkejši pisavcem, naročnikom, prijatlom — bivšim in prihodnjim! Delajmo, trudimo se, dokler je še kaj dneva: skorej bo noč!

„Zgodnja Danica“ stane:

za celo leto po pošti 4 gold. 60 kr., — v tiskarni prejemana 4 gold.

„ pol leta „ „ 2 „ 40 „ — „ „ „ 2 „

„ četert „ „ 1 „ 30 „ — „ „ „ 1 „

Za pošiljanje na dom v Ljubljani za celo leto se plača 40 kr. — Za spremenjenje napisa med letom 15 kr.

Naročnina se pošilja založništvu (ne vredništvu), naj ložej po poštni nakaznici z napisom:
Naj prejme založništvo „Zgodnje Danice“

v Ljubljani.

(Oddaj v tiskarnici Blaznikovih dedičev.)

Opomba. Razpošiljanje ima „odpravništvo“ (ne vredništvo), in do odpravništva se naj vsak oberne, ako je kaka pomota v pošiljanji itd.

Vredništvo in založništvo.